

Suomi, jonka haluamme 2050

– Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumus

Visio: Luonnon kantokyvyn turvaava, hyvinvoiva ja globaalisti vastuullinen Suomi

"Suomessa jokainen ihminen on arvokas ja tasa-arvoinen yhteiskunnan jäsen. Suomi on osaava hyvinvointiyhteiskunta, joka uudistuu joustavasti maailman muutosten myötä. Kestävän talouden ja työllisyyden turvaaminen mahdollistavat hyvinvointiyhteiskunnan edelleen kehittämisen.

Luomme yhdessä perustan ja edellytykset kaikkien kansalaisten, yhteisöjen ja yritysten kestävälle toiminnalle. Luonnon kantokykyä ei ylitetä ja luonnonvaroja käytetään kestävällä tavalla. Suomi edistää rauhaa, tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta kansallisesti ja kansainvälisesti."

Elämme maapallonlaajuista suurta muutosta, jonka keskeisenä syynä on maapallon väestön ja aineellisen kulutuksen kasvu. Muutoksen hallinta edellyttää määrätietoisia yhteisiä toimia seuraavina vuosikymmeninä. Maailmanlaajuisesti tarkasteltuna ekologiset riskirajat on ylitetty ainakin luonnon monimuotoisuuden, ilmastonmuutoksen sekä typen kierron osalta. Äärimmäisessä köyhyydessä elää yli miljardi ihmistä ja vielä suurempi määrä on ilman riittävää toimeentuloa, sähköä ja ruokaa.

Suomi on moderni yhteiskunta, joka kantaa kansainvälistä vastuuta yhteisestä tulevaisuudesta ja osallistuu rohkeasti ja aktiivisesti kansainvälisten ongelmien ratkaisuun yhdessä muiden maiden kanssa. Osallistumisen myötä Suomen valtio, suomalaiset yritykset ja järjestöt vahvistavat kansainvälistä asemaansa ja vaikutusmahdollisuuksiaan. Tämä luo edellytykset myös kestävien ja puhtaiden ratkaisujen tarjoamiselle ja viennille sekä Suomen edelläkävijyydelle kestävän kehityksen edistäjänä globaalisti.

Suomen kansallisia haasteita kestävälle kehitykselle ovat hyvinvointivaltion turvaaminen ikääntyvässä yhteiskunnassa, talouden kestävyysvaje ja talouden rakenteen muutos, suuret, asukaslukuun suhteutetut kasvihuonekaasupäästöt, luonnon monimuotoisuuden turvaaminen sekä kestävä, oikeudenmukainen ja tehokas luonnonvarojen käyttö. Haasteena on kestävä talous, joka luo hyvinvointia ja elämänlaatua samalla kun ympäristöhaitat vähenevät. Kestävän kehityksen

tavoitteiden saavuttaminen kansainvälisesti edellyttää, että teollistuneet maat, kuten Suomi, pitävät kiinni kansainvälisistä kehitysrahoitussitoumuksistaan.

Kestävä kehitys on välttämättömyys ja mahdollisuus, jota toteutamme nykyistä huomattavasti tiiviimmässä ja laajemmassa yhteistyössä hallinnon, järjestöjen, yritysten, oppilaitosten, tutkijoiden ja kaikkien kansalaisten kesken. Kysymys on ihmiskunnan yhteisestä oppimisen prosessista, jonka päämääränä on kulttuurinen muutos kestävänsä tulevaisuuden yhteiskuntaan ja maailmaan. Tarvitsemme yhteisesti hyväksytyjä päämääriä ja tavoitteita sekä sitoutumista niiden toteuttamiseen kunkin edellytysten ja erityisosaamisen pohjalta.

Kannamme vastuumme maailmanlaajuisen kestävänsä kehityksen toimintaohjelman (Agenda 2030) toimeenpanosta sekä luomme paikallisia ja innovatiivisia ratkaisuja. Kestävänsä kehityksen yhteiskuntasitoutumus on yksi keskeinen väline toteuttaa Agenda2030 toimintaohjelmaa, sen periaatteita ja kaikkia 17:ää tavoitetta Suomessa. Kestävänsä kehityksen edistäminen konkreettisesti vaatii:

- yhteistä tahtoa ratkaista ongelmat,
- ymmärrystä, osaamista ja jatkuvaa yhdessä oppimista,
- vastuunottajia, muutoksen tekijöitä, johtajia ja edelläkävijöitä,
- ratkaisujen kehittämistä eri toimijoiden, ml. yksityisen, julkisen ja kolmannen sektorin yhteistyönä; arvojen ja asenteiden muutosta, tehokkaampaa ja tiiviimpää yhteistä toimintaa ja yhteiskunnallista ohjausta,
- digitalisaation tuomien mahdollisuuksien hyödyntämistä kestävästi
- vaikuttavampia toimintatapoja, sekä
- tutkimustietoa ja tietoon perustuvaa päätöksentekoa.

Näihin tarpeisiin vastaamiseksi me, Suomen kestävänsä kehityksen toimikunnan jäsenet, sitoudumme kestävänsä kehityksen edistämiseen ja kutsumme kaikki toimijat ja kansalaiset mukaan yhteiseen yhteiskuntasitoutumustyöhön.

Kestävänsä kehityksen yhteiskuntasitoutumus toimii pitkän aikavälin tavoitekehikkona ja politiikkajohdonmukaisuuden välineenä eri hallinnonalojen ja yhteiskunnallisten toimijoiden strategia- ja ohjelmatyölle. Tavoitteena on sisällyttää yhteiskuntasitoutuksen periaatteet ja tavoitteet osaksi tulevia hallitusohjelmia, hallituksen tulevaisuustyötä sekä budjettivalmistelua.

Yhteiskuntasitoutumus on Kestävänsä kehityksen toimikunnan tulkinta siitä, mitä kestävä kehitys tarkoittaa. Eri toimijoiden toimenpiteet määrittävät käytännössä kestävänsä kehityksen sisällön.

Kestävänsä kehityksen periaatteemme

Yhdessä tekeminen ja sitoutuminen

Kestävänsä kehityksen toteuttamiseen tarvitaan kaikkia. Jokaisella on oltava valmius kestävien valintojen tekemiseen ja yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Suomessa asioista kyetään sopimaan yhdessä ja voidaan luottaa yhteiskunnan toimivuuteen. Ihmisen elämänkaaren läpi kantava hyvinvointi ja perusturva luovat perustan kestävänsä yhteiskunnalle.

Tiedot ja taidot luovasti käyttöön

Koulutus ja tutkimus luovat perustan yhteiskunnan sekä ihmiskunnan suurten haasteiden ratkaisemiselle. Osaamisen, tiedon, taidon ja luovuuden yhdistäminen on viisaan ja pitkäjänteisen tekemisen edellytys. Tarvitsemme sekä kokemusperäisen että tieteellisen tiedon avoimuutta ja jatkuvaa kehittämistä. Olemassa olevaa tietoa ja taitoja tulee hyödyntää nykyistä tehokkaammin kestävien ratkaisujen löytämiseksi. Yhteistyö, aloitteellisuus, kokeileminen ja erehtyminen ovat edellytyksiä uusien ratkaisujen kehittämiseksi. Lisäksi koulutus ja kasvatus mahdollistavat, että nykyisillä ja tulevilla sukupolvilla on kestävä elämäntapaa ja ratkaisuja tukevaa osaamista, tietoja ja taitoja.

Luonnon kantokyvyn rajallisuus

Maapallon elämää ylläpitävien järjestelmien hyvinvointi on ihmisten hyvinvoinnin edellytys. Ihmisten määrä kasvaa, jolloin henkeä kohti käytettävissä olevat luonnonvarat vähenevät. Luonnon järjestelmien kyky tuottaa ja ylläpitää ihmisten ja muiden lajien hyvinvoinnille elintärkeitä toimintoja on vaarantunut. Toimintamme on sopeutettava luonnon uusiutumisen ja kantokyvyn rajoihin, jotta voimme turvata ihmiskunnan hyvän elämän mahdollisuudet myös tulevaisuudessa.

Ylisukupolvinen ja kokonaisvaltainen ajattelu

Toimintamme vaikutuksia on arvioitava pitkälle tulevaisuuteen. Sen sijaan, että edistäisimme lyhyen aikavälin intressejä, tarkastelemme ja arvioimme päätöstemme vaikutuksia yli tulevien sukupolvien. Sukupolvet ylittävä näkökulma edellyttää laajojen kokonaisuuksien hallintaa, ratkaisujen keskinäisten vaikutusten ymmärtämistä sekä vastuunottoa.

Globaali vastuu

Toimintamme vaikutukset ulottuvat pitkälle maamme rajojen ulkopuolelle. Maailman haasteet ovat myös Suomen haasteita ja meillä on mahdollisuus ottaa edelläkävijän rooli yhteisten ongelmien ratkaisemisessa. Tarjoamalla kestäviä ratkaisuja maailmanlaajuisesti sekä varmistamalla osaltamme kestävä toimintatavat globaaleissa tuotantoketjuissa Suomen rooli kestävä kehityksen edistämässä voi olla moninkertainen verrattuna siihen, että vaikutukset ulottuvat vain kotimaahan. Globaalin vastuun kantaminen edellyttää oikeudenmukaisuutta: Suomen on varmistettava toiminnallaan myös muiden mahdollisuudet kestäväan kehitykseen ja sitä kautta turvallisuuteen ja rauhaan. Panostamme kansainvälisesti sellaiseen yhteistyöhön, jossa asiantuntemuksellamme on kysyntää, merkitystä ja lisäarvoa myös paikallisesti. Toteutamme osaltamme kansainvälisten sopimusten ja sitoumusten velvoitteet.

Uudistumiskyky ja hyvä hallinto

Keskinäisriippuvaisessa, moniulotteisessa ja epävarmassa maailmassa menestyminen edellyttää yhteiskunnilta jatkuvaa muutosvalmiutta. Kestävä kehitys on oppimisprosessi, joka ulottuu arvoihin, asenteisiin ja kulttuuriin asti, ja haastaa myös toimimaan uusilla tavoilla. Siksi uudistumiseen tarvitaan muutoksenteekijöitä, johtajia ja edelläkävijöitä sekä tiivistä yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Kestävä kehitys edellyttää poliittista johdonmukaisuutta, sitoutumista ja kykyä tehdä päätöksiä. Sen tulee olla poliittisen ja hallinnollisen päätöksenteon ohjenuorana. Kestävä kehitys on toteutettava avoimesti, rohkeasti ja johdonmukaisesti muutokset mahdollistaen sekä toimenpiteiden vaikuttavuutta jatkuvasti arvioiden. Julkisia ja yksityisiä resursseja tulee kohdentaa joustavasti tarvittavien muutosten tueksi. Edellä mainitut periaatteet ohjaavat läpileikkaavasti koko yhteiskuntasitoumusta ja sen kaikkia tavoitteita.

Yhteiset tavoitteemme

Jotta visio toteutuisi, on Suomessa keskityttävä seuraavien tavoitteiden edistämiseen. Tavoitteet tarkastelevat kestävästä kehitystä ihmisten ja ympäristön hyvinvoinnin, terveen ja kestävä talouden sekä kestävien elämäntapojen edistämisen näkökulmasta.

Tavoite

1. Yhdenvertaiset mahdollisuudet hyvinvointiin

Kaikille yhteiskunnan jäsenille taataan mahdollisuudet hyvään elämään, terveyteen, koulutukseen ja työllistymiseen. Sosiaalisesti kestävä yhteiskunta kohtelee kaikkia jäseniään yhdenvertaisesti, tukee terveyttä ja toimintakykyä sekä antaa tarvittavan turvan ja tarvittavat palvelut. Mahdollistamme olemassa olevilla resursseilla eriarvoisuuden kaventumisen ja paremman elämänlaadun. Ylläpidämme korkeaa koulutustasoa ja yleissivistystä sekä edistämme sosiaalista liikkuvuutta. Kestävä kehitys otetaan osaksi yleissivistävää opetusta, kaikkien alojen koulutusta ja elinikäistä oppimista. Vähennämme eriarvoisuutta ja köyhyyttä turvaamalla riittävän toimeentulon ja perusturvan. Kiinnitämme erityistä huomiota lasten ja nuorten hyvinvointiin. Varmistamme kaikille yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset hyvinvointipalvelut. Varaudumme tietoyhteiskunnan ja digitalisaation haasteisiin yksilön palveluista syrjäytymisen, osaamisvaatimusten ja järjestelmien haavoittuvuuden näkökulmasta. Kunnioitamme ihmisarvoa, ihmisoikeuksia sekä edistämme inhimillisyyttä ja ihmisten arvostavaa kohtaamista. Edistämme sukupuolten ja sukupolvien välistä tasa-arvoa. Tuemme kulttuuristen oikeuksien toteutumista ja vahvistamme kestävästä kehitystä tukevia kulttuuriarvoja. Tuemme alkuperäiskansa saamelaisten mahdollisuuksia harjoittaa omaa kulttuuriaan kestävästä kehityksen mukaisesti ja siirtää kulttuuriaan sukupolvelta toiselle. Huomioimme maahanmuuttajien oikeudet ja edistämme heidän kotoutumistaan suomalaiseen yhteiskuntaan.

Vaikutamme osaltamme siihen, että ihmisoikeudet toteutuisivat, äärimmäinen köyhyys ja nälkä saataisiin poistettua sekä eriarvoisuutta ja syrjintää vähennettyä maailmassa. Täytämme kehitysyhteistyösitoumuksemme.

2. Vaikuttavien ihmisten yhteiskunta

Vahvistamme demokratiaa ja kaikkien tasa-arvoisia mahdollisuuksia vaikuttaa omaan elämäänsä ja itselle tärkeisiin ja yhteisiin asioihin myös globaalisti. Tavoitteena on, että kaikilla ihmisillä on osallisuuden ja merkityksellisyyden tunne. Erityisesti tuemme nuorten yhteiskunnallista osallistumista. Vahvistamme hallinnon läpinäkyvyyttä: avoin ja julkinen tieto lisää kansalaisten luottamusta ja mahdollisuuksia vaikuttaa yhteiskunnallisiin asioihin. Edistämme kulttuurista aktiivisuutta ja monimuotoisuutta, yhdenvertaisuutta ja suvaitsevaisuutta, jotta kaikki kansalaiset, myös eri vähemmistöt, voivat osallistua täysipainoisesti yhteiskunnan kehittämiseen. Koulutuksella ja kasvatuksella on tässä keskeinen rooli.

Osallistumme aktiivisesti kansainväliseen yhteistyöhön rauhan ja turvallisuuden, ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltion sekä laaja-alaisen kestävästä kehityksen edistämiseksi.

3. Työtä kestävästi

Muutos kohti kestävämpää taloutta toteutetaan muun muassa työn tuottavuutta, tuloksellisuutta ja laatua parantamalla sekä osaamista päivittämällä ja työpaikkoja lisäämällä. Tavoitteenamme on

korkea työllisyysaste. Edistämme kestävän kehityksen mukaisten työpaikkojen syntyä mm. tuotantotapojen ja toimintamallien uudistamisella kotimaassa ja kansainvälisen yhteistyön kautta myös Suomen rajojen ulkopuolella. Suomalaiset yritykset toimivat globaalissa taloudessa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ja huolehtivat paitsi oman toimintansa, myös hankintaketjunsä vastuullisuudesta. Kehitämme koulutus- ja sosiaaliturvajärjestelmiä muuttuvien osaamis-, työsuhte-, työmarkkina- ja toimeentulotarpeiden mukaisesti. Edistämme työelämän tasa-arvoa mm. tukemalla nuorten, ikääntyvien ja maahanmuuttajien työllistymistä sekä osaamista ja avaamme väyliä osatyökykyisten osallistumiseen työelämään. Toimimme aktiivisesti niin, että naisten palkka- ja urakehityksen esteet poistetaan. Edistämme yrittäjyyttä ja innovaatioita sekä kehitämme palvelusektoria. Madallamme yrittäjyyden ja työllistymisen kynnyksiä ja torjumme harmaata taloutta.

Edesautamme teollisuuden uudistumista, jotta saamme lisää korkean jalostusarvon ja tuottavuuden työpaikkoja. Parannamme työhyvinvointia ja -turvallisuutta sekä työelämän laatua lisäämällä työntekijöiden mahdollisuuksia vaikuttaa työhönsä ja työympäristönsä kehittämiseen sekä luomalla mahdollisuuksia joustaviin työtapoihin ja työaikajärjestelyihin. Tuemme säällisen ja ihmisarvoisen työn mahdollisuuksia myös globaalisti.

4. Kestävät yhdyskunnat ja paikallisyhteisöt

Luomme kestäviä ja turvallisia yhdyskuntia, joissa työpaikat, asuminen, monipuoliset palvelut, kestävä liikennejärjestelmät, tieto- ja viestintäteknologian hyödyntäminen sekä viheralueet tukevat taloudellista, sosiaalista, kulttuurista ja ympäristön hyvinvointia. Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja paikallisyhteisöjä tukemalla kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksia, kehittämällä yhteisöllisen oppimisen ja muutoksen tekemisen mahdollistavia kohtaamispaikkoja, toimintamalleja ja paikallista päätöksentekoa, jotta asukkailla on mahdollisuudet luoda viihtyisiä, terveellisiä ja turvallisia elinympäristöjä. Vähennämme liikennetarvetta, luomme terveelliseen ja kestäväan liikkumiseen kannustavia yhdyskuntarakenteita, lisäämme etätyöjärjestelyjä sekä vahvistamme sähköisiä palveluita. Huolehdimme maaseudun ja kaupunkien elinvoimaisuudesta sekä varmistamme, että niiden kehitys tukee toisiaan ja niiden välille syntyy uutta yhteistyötä. Mahdollistamme myös maaseudulla asumista ja yrittämistä. Varaudumme muuttuviin ilmasto- ja vesioloihin ja edistämme ilmastonmuutokseen sopeutumista paikallisesti.

Edistämme kestäväää kaupunki- ja yhdyskuntakehitystä ja -suunnittelua sekä paikallisyhteisöjen osallistumista päätöksentekoon myös kansainvälisessä yhteistyössä.

5. Hiilineutraali yhteiskunta

Tavoitteenamme on hiilineutraali yhteiskunta, johon pääsemiseksi toteutamme kansallista tiekarttaa sekä Pariisin ilmastosopimusta. Keskeisiä keinoja tavoitteen saavuttamiseksi ovat energiatehokkuuden parantaminen, uusiutuvien energiamuotojen osuuden kasvattaminen kestäväällä tavalla, ilmastomyönteisten tuotteiden ja palveluiden tuottaminen ja vienti sekä vähäpäästöisten talouden sektoreiden kehittäminen.

Kehitämme älykkäitä ja monimuotoisia rakenteita, kuten liikenne- ja energiajärjestelmiä, jotka mahdollistavat ja edistävät uusiutuvien energiamuotojen käyttöä ja energian säästöä sekä kannustavat vähentämään energiankulutusta. Panostamme innovatiivisten energiateknologioiden- ja muotojen kehittämiseen ja uuteen liiketoimintaan. Hyödynnämme metsiemme ja peltojemme kykyä

sitoa hiiltä panostamalla kestävään maa- ja metsätalouteen sekä edistämällä hiilineutraalia rakentamista. Ennallistamme ekosysteemejä ja niiden ihmisille ja yhteiskunnalle tarjoamia palveluja. Muun muassa näillä ratkaisuilla hillitsemme ilmastonmuutosta ja edesautamme hiilineutraaliin yhteiskuntaan siirtymistä niin kotimaassa kuin maamme rajojen ulkopuolella.

6. Resurssiviisas talous

Suomi ja suomalaiset edistävät ja tarjoavat kestäviä ja kilpailukykyisiä ratkaisuja kansallisesti ja globaalisti. Lisäämme resurssi- ja materiaalitehokkuutta, kiertotaloutta, luonnonvaratuottavuuden moninkertaistavia liiketoimintamalleja, investointeja sekä kokeiluja kaikilla sektoreilla. Myös digitalisaatio luo ennennäkemättömiä mahdollisuuksia uusille ratkaisuille. Yrityksemme ovat maailmanlaajuisesti arvostettuja yhteiskuntavastuullisessa liiketoiminnassa.

Viisas resurssien ja avoimen tiedon hyödyntäminen on yritysten ja yhteisöjen kilpailuetu sekä perusta ympäristöliiketoiminnalle. Suomi tarjoaa maailman parhaimmat testimarkkinat ja toimintaympäristön ympäristöinnovaatioille ja kestäväälle taloudelle. Panostamme erityisesti puhtaaseen teknologiaan, korkeatasoiseen tutkimukseen, biotalouteen ja uusiutuvaan energiaan sekä aineettomien palvelujen ja tuotteiden kehittämiseen ja tuottamiseen. Suomi osoittaa edelläkävijyyttä kestävässä julkisissa hankinnoissa sekä kestäväen ruoantuotannon, vesivarojen hallinnan ja metsätalouden kehittämisessä.

7. Luonnon kantokykyä kunnioittavat elämäntavat

Muutamme osaltamme luonnonvarojen kulutuksen maailmanlaajuisesti ympäristön kannalta kestäväälle tasolle. Luontoa kunnioittavan elämäntavan edellytyksenä on sekä teknologian kehittäminen että yhteiskunnan sopeutuminen resurssiviisaampaan ja vähäpäästöisempään talouteen. Panostamme siihen, että kuluttajat ja yritykset pienentävät omaa globaalia ekologista jalanjälkeään. Samalla panostamme kestävien ja puhtaiden suomalaisten ratkaisujen vientiin kasvattaen samalla positiivista hiilikädenjälkeämme. Teemme kuluttajien luonnonvaroja säästävät valinnat asumisessa, liikenteessä ja ruokailussa mahdollisimman helpoiksi ja kannattaviksi. Tässä julkinen sektori toimii mahdollistajana sekä näyttää esimerkkiä. Kannustamme yrityksiä ja yhteisöjä tarjoamaan kuluttajille kestävästi tuotettuja tuotteita ja palveluita. Vahvistamme luontosuhdetta, ekososiaalista sivistystä sekä kestäviä valintoja arvostavia asenteita. Tuemme aineettomaan kulutukseen perustuvia elämäntapoja sekä niitä tukevia palveluja, kuten kestävää luontomatkailua.

8. Luontoa kunnioittava päätöksenteko

Kasvatamme luonnon monimuotoisuuden arvostusta ja lisäämme tietoisuutta sen merkityksestä, jotta hallinto, kunnat, yritykset ja kansalaiset huomioivat sen päätöksenteossa ja toiminnassaan. Tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysähtyminen vuoteen 2020 mennessä.

Vahvistamme luonnon monimuotoisuutta ja luonnonvarojen kestäväää käyttöä edistävää ja omistusoikeutta kunnioittavaa ohjausta. Hyödynnämme kestävästi luonnon ihmiselle tarjoamia hyötyjä eli ekosysteemipalveluita ihmisten ja yhteiskunnan hyvinvoinnin edistämiseksi. Suuntaamme uudelleen ympäristön kannalta haitallisia kannustimia ottaen huomioon sosiaaliset, taloudelliset ja kulttuuriset olosuhteet tasapainoisella tavalla. Edistämme tieteellisen tutkimustiedon käyttöä päätöksenteon tukena.

Edistämme luontoa kunnioittavaa päätöksentekoa ja luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttämistä ja merten suojelua myös kansainvälisesti.

Toimenpidesitoumusten solmiminen ja tavoitteiden seuranta

Toimenpidesitoumukset

Tässä asiakirjassa mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi solmitaan hallinnonalojen ja muiden yhteiskunnallisten toimijoiden, kuten yritysten, kuntien, järjestöjen, oppilaitosten ja paikallisten toimijoiden toimenpidesitoumuksia. Myös yksityishenkilöt voivat tehdä oman toimenpidesitoumuksensa.

Toimenpidesitoumuksilla toimijat sitoutuvat omalta osaltaan edistämään yhteiskuntasitoumuksen tavoitteiden toteutumista. Toimenpidesitoumukset tähtäävät 5–10 vuoden aikana toteutettaviin konkreettisiin toimenpiteisiin, toimintatapojen muutoksiin ja innovatiivisiin kokeiluihin, jotka edistävät yhteisesti sovittuja tavoitteita. Toimijat voivat osallistua konkreettisilla sitoumuksilla kaikkiin tai vain osaan yhteisistä tavoitteista sekä Suomessa että kansainvälisesti. Tekemällä toimenpidesitoumuksen tekijä osallistuu samalla globaalin kestävän kehityksen toimintaohjelman Agenda2030:n kansalliseen toimeenpanoon.

Toimenpidesitoumuksien keräämisestä huolehtivat kestävän kehityksen toimikunta ja sen pääsihteeristö. Kaikki sitoumukset ovat nähtävillä verkkosivustolla sitoumus2050.fi.

Kestävän kehityksen toimikunta ja pääsihteeristö edistävät aktiivisesti yhteiskuntasitoumuksen toteutumista muun muassa tuomalla toimijoita yhteen, viestimällä tuloksista ja kannustamalla toimiala- tai tavoitekohtaiseen yhteistyöhön ja kokemusten vaihtoon parhaista käytännöistä.

Yhteiskuntasitoumuksen seuranta

Kestävän kehityksen toimikunta ja sen pääsihteeristö seuraavat säännöllisesti yhteiskuntasitoumuksen toteutumista. Pääsihteeristö tarjoaa toimijoille raportointi- ja seuranta-alustan ja huolehtii toimenpidesitoumusten edistymisen säännöllisestä raportoinnista. Yhteisten tavoitteiden ja yksittäisten toimenpidesitoumusten toteutumista seurataan vaikuttavuus- ja seurantaindikaattoreiden avulla jatkuvasti ja ajantasaisesti. Yhteiskuntasitoumuksen tilannetta seurataan lisäksi vuosittain järjestettävissä tilaisuuksissa.